

Etelä-Pohjanmaan valtatie
3,16,18 pohjoismaisena
tieyhteytenä sekä yhteytenä
Jyväskylään ja Tampereelle

Anna-Kaisa Pusa, kaupunginjohtaja, FT

Kurikan kaupunki

Summary and recommendations for the E12 Region

Based on 2023 Traffic Forecasts and Future Project Ideas

E12 Position Paper - A shared strategic agenda

Positionspapper för E12-stråket

Strategisk öst-västlig försörjningskorridor i Norden och Arktis

Parterna avser genom detta positionspapper att säkerställa betydelsen av E12-stråket genom Norge, Sverige och Finland, för den regionala utvecklingen samt stråkets roll som försörjningskorridor för totalförsvaret och vid kris.

Det starka interregionala samarbetet mellan regioner och kommuner i Nordland, Västerbotten och Österbotten har i och med det nya geopolitiska läget i världen och de rådande utmaningarna kring klimatet fått stor betydelse för hela Nordens försörjningssäkerhet. Efter årtionden av integration och globalisering har konflikterna i världen ökat och en mer multipolär värld växer fram. De säkerhetspolitiska frågorna ligger högt på dagordningen och vi lever i en tid av stora och snabba förändringar.

Målsättningen för aktörerna längs E12-stråket är att, utifrån ovan beskrivet omvärldsläge, förbättra förutsättningarna för en fungerande försörjningskorridor som gynnar näringslivet, civilsamhället och försvaret både i fredstid och i händelse av kris och krig.

Detta positionsdokument tar sin utgångspunkt från toppmötet mellan Norge, Sverige och Finland den 20 juni 2024 i Bodö. Statsminister Jonas Gahr Støre, statsminister Ulf Kristersson och president Alexander Stubb diskuterade på detta toppmöte gränsöverskridande transportkorridorer i norr. Parterna är mycket positiva till samarbetet på nationell nivå och önskar bidra till det fortsatta arbetet.

E12-stråket fyller en viktig funktion för att kunna möta Nato-medlemskapets krav enligt artikel 3, Nordatlantiska fördraget. Dels för att bygga uthållighet för egen robusthet och motståndskraft, dels för möjligheten att ge ömsesidigt bistånd och utveckla den kollektiva och individuella förmågan att stå emot väpnade angrepp. För att lösa ut de 7 baslinjekraven som idag ställs så behöver stråket förstärkas. Stråket behöver också medvetandegöras för aktörer såväl på lokal, regional som nationell nivå.

Det befintliga stråket E12 genom Norge, Sverige och Finland är redan idag en viktig logistik- och försörjningskorridor mellan länderna. Mo i Rana har en isfri, intermodal Atlanthamn och den dagliga färjeförbindelsen mellan Umeå och Vasa har sedan några år förstärkts i form av världens mest miljövänliga färja. Väg E12 samt hamnarna i Mo i Rana och Umeå finns med i EU:s strategiska nät, Ten-T och hamnen i Vasa arbetar för att bli en del i Ten-E och Ten-T nätet. Hamnen i Vasa är utpekad som en centralhamn ur försörjningsberedskaps- och militär synvinkel av både finska och norska försvaret. Därtill är också flygplatserna i Mo i Rana, Hemavan, Lycksele, Umeå och Vasa samt den intermodala järnvägsterminalen i Umeå del av EUs strategiska nät. Flera av parterna är medlemmar i Kvarkenrådet EGTS.

Samverkan längs stråket har de senaste åren lett till ett antal investeringar och förbättringar som nu pågår;

- Färdigställande av ny storflygplats i Mo i Rana
- Utbyggnad av djuphamnskaj i Mo i Rana samt stora investeringar i Umeå hamn och Vasa hamn
- Utredning av Mo i Rana hamn som mottagningshamn för NATO

Nu finns det ett antal projekt för ytterligare utveckling av infrastrukturen för att lyfta stråkets position i nationell och militär infrastrukturplanering.

- Utökad samverkan mellan hamnarna i Mo i Rana, Umeå och Vasa
- Planering av upprustning, förstärkning och elektrifiering av Tvärbanan Hällnäs-Storuman
- Planering av upprustning av E12
- Utveckla upplägg och affärsmodell för regionalt el/hybridflyg i Kvarkenregionen
- Utredning av järnvägsinfrastruktur mellan Storuman och Helgeland/Mo i Rana
- Utredning av fast förbindelse över Kvarken

Parterna bakom detta positionspapper arbetar tillsammans för att E12-stråket ska bli utpekad som militär mobilitetskorridor med särskild funktion som försörjningsstråk som sammankopplar norska isfria hamnar med Finlands inland och södra Finland. Genom ett sådant ställningstagande kompletteras de, av NATO och försvaret, redan utpekade militära mobilitetskorridorerna Trondheim-Sundsvall och Luleå-Narvik. Arbetet med detta skapar samtidigt stora nyttor för befolkningen, näringslivet och besökarna i stråket.

Bakom detta positionspapper står följande parter:

Helene Hellemark Knutsson
Landshövding Västerbotten

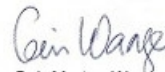
Roland Sjögren
Kommunstyrelsens ordförande Lycksele

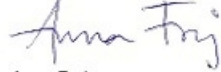
Rickard Carstedt
Regionråd Region Västerbotten samt
ordförande Kvarkenrådet

Mattias Haglund
Kommunstyrelsens ordförande Vindeln

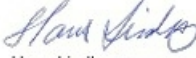
Geir Morten Waage
Kommunstyrelsens ordförande Rana

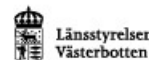
Anna Frej
Kommunstyrelsens ordförande Vännäs

Ulrik Dahlgren
Kommunstyrelsens ordförande Storuman

Hans Lindberg
Kommunstyrelsens ordförande Umeå

Kvarken
Council

Jyväskylä

vt 18

Helsinki

vt 3

Tampere

Seinäjoki

Kurikka

Vaasa

Umeå

Mo i
Rana

Midtskandia

E12

vt 16